

УКРАЇНА

(19) UA (11) 83755 (13) C2
(51) МПК (2006)
A01M 5/00
A01G 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(54) СПОСІБ МОНІТОРИНГУ ДИНАМІКИ ЛЬОТУ ЧОРНОГО СЛИВОВОГО ПИЛЬЩИКА

1

(21) а200613926

(22) 27.12.2006

(24) 11.08.2008

(46) 11.08.2008, Бюл.№ 15, 2008 р.

(72) ШЕВЧУК ІГОР ВАСИЛЬОВИЧ, UA

(73) ІНСТИТУТ САДІВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК, UA(56) UA 14423, A01N63/00, 53/00, A01P7/04,
15.05.2006

Розова Л.В. Біологічне обґрунтування системи захисту черешні від вишневої мухи (RHAGOLETIS CERASI L.) в умовах півдня України. 16.00.10 - ентомологія. Автореферат. Канд.с/г. наук. Київ - 2005

2

Биотехнологические средства защиты растений. 08.04.2003. <http://www.sodeistvie.ru/projecti.php>

Фурсов В.Н. Как собирать насекомых-энтомофагов (сбор, содержание и выведение паразитических перепончатокрылых насекомых)

(57) Спосіб моніторингу динаміки льоту чорного сливового пильщика, що включає облік чисельності дорослих комах шкідника, який відрізняється тим, що використовують білі клейові пастки, які розвішують на деревах кісточкових порід в період набухання плодових бруньок - початок утворення білого бутону, та раз у два дні здійснюють облік відловлених комах впродовж періоду їх льоту, після чого роблять висновок про необхідність здійснення захисних заходів.

Винахід стосується галузі сільського господарства, зокрема захисту багаторічних плодових насаджень кісточкових порід від шкідників.

Домінуючою ланкою в інтегрованій системі захисту рослин є біологічний моніторинг. В садових агроценозах систематично оцінюють сезонні зміни фітосанітарної ситуації. Для цього проводять періодичні обстеження багаторічних насаджень і обліки чисельності шкідників, що дає змогу встановити строки появи різних стадій життєвого циклу шкідників та економічні пороги їх чисельності (ЕПЧ). При перевищенні ЕПЧ приймають рішення про доцільність захисних заходів.

Відомий спосіб визначення чисельності комах рядів жуків і перетинчастокрилих методом струшування [1, 3, 5].

Недоліками цього способу є: трудомісткість, особливо в старих садах; для здійснення обліку необхідна суха погода; облік можна проводити за умови, що температура повітря не перевищує 8-10°C, коли комахи перебувають в заціпенінні.

Відомий також спосіб обліку комах за допомогою клейових пасток жовтого кольору для збору попелиць та вишневої мухи (2, 4, 6), котрий по суті запропонованого технічного рішення є найбільш близьким до способу що заявляється.

Недоліком цього способу є надто вузький спектр дії, його застосовують лише для комах рядів рівнокрилих і двокрилих.

В основу винаходу поставлено завдання удосконалення способу моніторингу динаміки льоту сливового пильщика шляхом проведення обліків дорослих комах забезпечити облік чисельності імагінальної стадії шкідника з високим рівнем точності.

Поставлене завдання досягається тим, що для обліку чисельності сливового пильщика використовують клейові пастки білого кольору, які розвішують на деревах кісточкових порід і раз у два дні здійснюють облік відловлених комах. Обліки проводять навесні, при настанні фенофаз „набухання плодових бруньок” - „початок утворення білого бутону” у насадженнях сливи або аличі, терену, абрикосу, рідше черешні.

Багаторічними дослідженнями (2002-2006рр.) встановлено, що серед різних кольорів - білий, чорний, синій, зелений, жовтий, червоний дорослі комахи мають позитивний фототаксис на білий колір. За період льоту, який по роках тривав від 17 до 34 днів середня кількість відловлених імаго становила: на білі - 101, чорні - 2, жовті - 10, червоні - 3, сині - 8 і зелені - 12 екз./пастку (Таблиця). Найвищий показник відловлених комах за період їх льоту припадав на пастки білого кольору.

C2
(13)

83755
(11)

UA
(19)

Таблиця

Кількість імаго чорного сливового пильщика
відловлених клейовими пастками різних кольорів (ДГ „Новосілки”, 2002-2006рр.)

Колір пастки	Середня кількість імаго відловлених за період льоту, екз./пастку					
	2002	2003	2004	2005	2006	Середнє
Білий	91	33	29	189	163	101±64
Чорний	1	2	1	4	2	2±1
Жовтий	3	12	2	17	15	10±6
Червоний	2	5	2	4	3	3±1
Синій	22	6	3	3	4	8±7
Зелений	15	3	2	35	6	12±12
НП ₀₅	9	14	10	8	9	-

Запропонований спосіб моніторингу динаміки льоту чорного сливового пильщика дає змогу отримати точну та репрезентативну наукову інформацію про основні періоди онтогенезу фітофага - початок, пік і закінчення льоту, а також видовий склад пильщиків і щільність їх популяції, що є надзвичайно важливим при інтегрованому вирощуванні сливи.

Джерела інформації

1. Васильєв В.П., Лившиц І.З. Вредители плодовых культур. - М.: Колос, 1984. - 396с

2. Венгер В.М., Якубенко І.В. Використання клейових пасток для спостережень за хмельовою попелицею, //зб. Захист і карантин рослин. - №50. - К., 2004 - С.292-296.

3. Гродський В.А., Хоменко ІІ. Шкідники пло-дових культур. //Методики випробування і засто-

сування пестицидів. За ред. проф. Трибеля С.О. - К., Світ, 2001. - С.176-195.

4. Захист кісточкових культур. Система захи-сту кісточкових культур від шкідників та хвороб у лісостеповій та степовій зонах України (ре-комендації). Дрозда В.Ф., Лапа О.М., Розова Л.В., Нагорна Л.В. - К., 2003. - 62с

5. Скорикова О.А. Пилильщики, вредящие плодово-ягодным культурам. - М.-Л. - Государст-венное издательство сельскохозяйственной ли-тературы. -1960. - 74с.

6. Фурсов В.Н. Как собирать насекомых - эн-томофагов. (сбор, содержание и выведение па-разитических перепончатокрылых насекомых) - К.: Логос, 2003. - 66с.